

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Martina Láníčka ve věci

žalobce: **Ing. M. V.**

zastoupený advokátem JUDr. Tomášem Hlaváčkem

sídlem Kořenského 1107/15, 150 00 Praha 5

proti

žalované: **Slezský fotbalový club Opava a.s.**

sídlem Lípová 105/2, Předměstí, 746 01 Opava

zastoupená advokátem JUDr. Františkem Divíškem

sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

o žalobě proti rozhodnutí představenstva žalované ze dne 6. 3. 2017, zn. 17022017-Vesely-3, ve věci žádosti o poskytnutí informací

takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje

- I. Rozhodnutí představenstva Slezského fotbalového klubu Opava, a. s. ze dne 6. 3. 2017, zn. 17022017-Vesely-3, **se zrušuje** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je **povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 11 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobce JUDr. Tomáše Hlaváčka, advokáta se sídlem v Praze 5, Kořenského 1107/15.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou do datové schránky Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) dne 17. 3. 2017 domáhal zrušení rozhodnutí představenstva žalované (dále jen „napadené rozhodnutí“) uvedeného ve výroku tohoto rozsudku. Napadeným rozhodnutím představenstvo žalované zamítlo jeho odvolání a potvrdilo prvostupňové rozhodnutí žalované ze dne 17. 2. 2017, zn. 17022017-Vesely-2, o odmítnutí žádosti žalobce o poskytnutí informací. Žalovaná a její představenstvo odůvodnily neposkytnutí informací – stručně řečeno - tím, že podle zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), nebylo povinností žalované požadované informace žalobci poskytovat, neboť město Opava není zřizovatelem ani zakladatelem žalované společnosti, nevlastní 100 % jejích akcií a žalovaná je povinna chránit osobní údaje a obchodní tajemství, zejména pokud jde o odměny hráčů a trenérů.
2. Žalobce v úvodu žaloby vyslovil názor, že mezi účastníky řízení není sporné, že žalovaná je povinným subjektem podle zákona číslo 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), což dovozuje z toho, že žalovaná tuto skutečnost nečinila spornou, žádost o informace přijala, posuzovala ji a rozhodla o ní v režimu informačního zákona. V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2013, č.j. 8 Aps 5/2012-47 (veškerá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, na která je v tomto rozsudku odkazováno, jsou dostupná na stránkách www.nssoud.cz), ve kterém se Nejvyšší správní soud zabýval vztahem mezi žádostí podle informačního zákona a žádostí zastupitele obce podle § 82 zákona o obcích. Dále zmínil judikaturu Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu týkající se informační povinnosti subjektů, u kterých se vyskytují jak soukromé, tak veřejné prvky, ve které bylo definováno 5 kritérií, podle kterých má být charakter konkrétního subjektu pro účely informačního zákona určen. Jedná se o způsob vzniku (zániku) instituce, osobu zřizovatele, subjekt vytvářející jednotlivé orgány instituce, existence státního, resp. veřejnoprávního dohledu nad její činností a její veřejný nebo soukromý účel. Pro zařazení zkoumaného subjektu pod režim veřejných institucí podle informačního zákona přitom není nutné naplnit všechna výše zmíněná kritéria, ale rozhodující je převaha znaků. Podle žalobce splňuje žalovaná 3 z uvedených 5 kritérií, neboť jednotlivé orgány žalované vytváří statutární město Opava z titulu vlastnictví 99,23 % akcií, město Opava taktéž vykonává vůči žalované veřejnoprávní dohled v rámci své samostatné působnosti a žalovaná zcela nepochybně plní veřejný účel v zájmu obce, neboť klade důraz na práci s mládeží, což zmiňuje ve své výroční zprávě. Dosavadní úvahy zakončil žalobce konstatováním, že žalovaná je povinným subjektem podle § 2 odst. 1 informačního zákona.

3. V další části žaloby se žalobce zaměřil na povinnost žalované poskytnout žalobci informace v úplné podobě. Již v její úvodní části žalobce naznačil, že sice obdržel požadované listiny, ale většina údajů v nich byla začerněna s poukazem na ochranu osobních údajů a obchodního tajemství. Podle žalobce však představuje § 82 zákona o obcích speciální právní úpravu, která má přednost před informačním zákonem a nedává povinným subjektům možnost odepřít členu zastupitelstva obce informace, byť by šlo o osobní údaje nebo o obchodní tajemství. Pokud žalovaná vznesla obavu, že poskytnuté informace budou „použity vně města“, neopřela ji o žádný důkaz, a proto žalobce považuje její tvrzení za nepřezkoumatelná. Podle žalobce tuto vadu nezhojil ani odvolací orgán, když na straně 3 napadeného rozhodnutí uvedl, že musí chránit údaje týkající se příjmů jednotlivých hráčů a trenérů s tím, že po podzimní části sezóny 2015 některé údaje unikly a byly použity konkurenčním klubem při vyjednávání o přestupech hráčů a trenérů. Žalobce v této souvislosti poukázal na to, že žalovaná neodepřela žalobci poskytnutí informací zčásti, tedy pouze co do odměn trenérů a hráčů, ale že žádost odmítla zcela a takový postup považuje za neobhajitelný.
4. Žalovaná v úvodu svého vyjádření namítla nedostatečné vymezení žalobních bodů ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) zákona číslo 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Podle žalované žaloba dále nesplňuje zákonem požadované náležitosti, je nesrozumitelná a neurčitá. Není z ní ani zřejmé, zda se žalobce domáhá poskytnutí informací v režimu informačního zákona nebo § 82 zákona o obcích. Nedostatečnost žalobních bodů spatřuje žalovaná také v tom, že požadované informace již žalobci poskytla, což žalobce v žalobě nikterak nezohlednil a vůbec se k tomu nevyjadřuje. Dále žalovaná poukázala na to, že žalobní petit v části, týkající se navrhovaného uložení povinnosti žalované poskytnout žalobci do 15 dnů od právní moci rozsudku informace v rozsahu požadovaném v žádosti ze dne 9. 1. 2017 nemá oporu v zákonné úpravě. Pro případ věcného projednání žaloby navrhla žalovaná její zamítnutí. Poukázala především na to, že požadované dokumenty zaslala v listinné podobě k rukám primátora statutárního města Opava, který je žalobci poskytl, a to v rozsahu, ve kterém jej žalovaná městu zaslala. Skutečnost, že žalobci byly požadované informace poskytnuty (být v anonymizované podobě), se podle žalované podává také z rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje ze dne 3. 5. 2017, č. j. MSK 51621/2017. Ve vztahu k zápisům z jednání představenstva a dozorčí rady však podle žalované neměl žalobce na poskytnutí informací právní nárok, a to ani podle zákona o obcích, neboť se nejedná o informace, které by souvisely s výkonem funkce člena zastupitelstva města ve smyslu § 82 zákona o obcích, ani podle informačního zákona, neboť se na ně vztahuje výjimka uvedená v § 11 odst. 1 písm. a) informačního zákona. Žalovaná vyslovila přesvědčení, že poskytla žalobci informace ve větším rozsahu, než v jakém byla podle platné právní úpravy povinna.
5. Žalobce vyjádřil v replice ze dne 26. 5. 2017 přesvědčení, že jeho žaloba obsahuje veškeré povinné náležitosti a dále poukázal na § 16 odst. 4 informačního zákona, podle kterého může správní soud nejen zrušit napadené rozhodnutí a věc vrátit žalované k dalšímu řízení, ale také nařídít povinnému subjektu požadované informace poskytnout. V dalším podání ze dne 19. 7. 2017 žalobce poukázal na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1146/16.

6. Krajský soud se zabýval nejprve procesními podmínkami řízení, a to v první řadě svou pravomocí k jejímu projednání. Pravomoc soudů ve správním soudnictví vymezuje § 4 odst. 1 a 2 s. ř. s., podle kterého soudy ve správním soudnictví rozhodují mimo jiné a) o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen „správní orgán“), dále b) o ochraně proti nečinnosti správního orgánu a c) o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu (další kompetence správních soudů stanovené v § 4 odst. 1 písm. d/ a odst. 2 s. ř. s. v tomto případě nepřichází v úvahu). Jednou z podmínek, při jejichž splnění je dána pravomoc správních soudů k projednání žalob proti rozhodnutím podle § 65 s. ř. s. (jakož i proti nečinnosti a nezákonnému zásahu) tedy je, že subjekt, který napadený akt vydal (je nečinný, provedl nezákonný zásah), má postavení správního orgánu podle § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Žalovaná coby akciová společnost nepochybně není orgánem moci výkonné ani orgánem územního samosprávného celku, mohla by mít toliko postavení právnické osoby, které zákon svěřil rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy a právě na posouzení, zda zákon žalované svěřuje rozhodování o takových právech a povinnostech, je vázána pravomoc zdejšího soudu rozhodovat o podané žalobě.
7. V posuzované věci žalobce opíral povinnost žalované poskytnout mu požadované informace (resp. listiny) jednak o obecné právo na informace podle informačního zákona a také o práva zastupitele města Opavy podle § 82 zákona o obcích.
8. Podle § 82 zákona o obcích (v rozhodném znění do 31. 12. 2017) má člen zastupitelstva obce při výkonu své funkce právo a) předkládat zastupitelstvu obce, radě obce, výborům a komisím návrhy na projednání, b) vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu obce a její jednotlivé členy, na předsedy výborů, na statutární orgány právnických osob, jejichž zakladatelem je obec, a na vedoucí příspěvkových organizací a organizačních složek, které obec založila nebo zřídila; písemnou odpověď musí obdržet do 30 dnů a c) požadovat od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu, jakož i od zaměstnanců právnických osob, které obec založila nebo zřídila, informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jejich funkce; informace musí být poskytnuta nejpozději do 30 dnů.
9. Podle § 2 odst. 1 informačního zákona jsou povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.
10. Pro určení pravomoci soudů ve správním soudnictví k projednání této věci tak je rozhodující, zda žalovaná má veřejnoprávní povinnost poskytovat žalobci informace v režimu některého z uvedených zákonů. V kladném případě je nutné na ni nahlížet v souladu s definicí obsaženou v § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. jako na správní orgán, který může autoritativně působit v oblasti veřejných subjektivních práv a povinností, byť v rozsahu omezeném jen na oblast postupu podle informačního zákona nebo zákona o obcích. V opačném případě by soud musel žalobu odmítnout, byť by tak mohl učinit (poněkud nezvykle) až poté, kdy by postavení žalované vyhodnotil hmotněprávně. Bez odpovědi na tuto otázku však není pravomoc zdejšího krajského soudu k projednání žaloby v řízení podle s. ř. s. postavena najisto (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu

ze dne 4. 12. 2014, č. j. 9 As 56/2014 – 28). V projednávané věci předpokládá posouzení předestřené otázky nejprve vyřešení vzájemného vztahu citovaných ustanovení zákona o obcích a informačního zákona. Vztahem práva zastupitelů obcí na informace podle zákona o obcích a obecného práva na informace podle informačního zákona se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudcích ze dne 19. 2. 2013, č. j. 8 Aps 5/2012 - 47, č. 2844/2013 Sb. a zejména ze dne 11. 4. 2018, č. j. 4 As 7/2018 – 48. Nejvyšší správní soud dospěl v uvedených rozhodnutích k závěru, že na právo zastupitele na informace podle § 82 zákona o obcích je třeba aplikovat procesní úpravu obsaženou v informačním zákoně a současně v těchto rozhodnutích aplikoval také hmotněprávní normy z informačního zákona, včetně vymezení povinných subjektů v § 2. V rozsudku č. j. 4 As 7/2018 – 48 Nejvyšší správní soud dále konstatoval, že žaloba proti rozhodnutí ve věci odmítnutí žádosti o informace může být úspěšná pouze tehdy, byla-li by žalovaná povinna požadovanou informaci poskytnout podle příslušných ustanovení informačního zákona, bez ohledu na to, že žalobce je zastupitel a své právo dovozuje z § 82 zákona o obcích. Uvedená rozhodnutí vycházejí z úvahy, že podřazení informací, které povinný subjekt poskytuje podle informačního zákona a podle zákona o obcích, různým režimům, by povinným subjektům umožnilo, aby u informací nacházejících se v průniku těchto dvou podmnožin arbitrárně určovaly, v jakém režimu budou žádost o informace vyřizovat. Uvedené závěry, včetně jejich vysvětlení, považuje krajský soud za přiléhavé a neshledal důvod postupovat v této věci jinak. Pro závěr o pravomoci soudů ve správním soudnictví k projednání této věci je tak rozhodující, zda má žalovaná postavení povinného subjektu podle § 2 informačního zákona.

11. Z povinných subjektů, které vymezuje citovaný § 2 odst. 1 informačního zákona, je nepochybné, že žalovaná není ani státním orgánem, ani územním samosprávným celkem, či jejich orgánem. Zbývá posoudit, zda se v případě žalované jedná o tzv. veřejnou instituci. Problematika veřejných institucí patří mezi nejčastěji posuzované otázky v řízeních týkajících se svobodného přístupu k informacím podle informačního zákona a také k nejkomplikovanějším otázkám, a to obzvlášť tehdy, pokud je posuzován subjekt, u kterého se kumulují jak soukromoprávní, tak veřejnoprávní prvky. Výkladem pojmu veřejná instituce pro účely informačního zákona se již v minulosti zabýval Ústavní soud (jeho dřívější judikatura se týkala pojmu „veřejná instituce hospodařící s veřejnými prostředky“, když dovětek „hospodařící s veřejnými prostředky“ byl z § 2 odst. 1 informačního zákona vypuštěn až jeho novelou provedenou zákonem číslo 61/2006 Sb., účinným od 23. 3. 2006; Ústavní soud však dovedl použitelnost svého výkladu i na pojem „veřejná instituce“ v aktuálním znění). V nálezu ze dne 27. 2. 2003, sp. zn. III. ÚS 686/02 (všechna rozhodnutí Ústavního soudu, na která je v tomto rozsudku odkazováno, jsou dostupná na www.usoud.cz), dospěl Ústavní soud k závěru, že definiční znaky pojmu veřejná instituce lze „vymezit a contrario k pojmům státního orgánu, orgánu územní samosprávy a veřejnoprávní korporace. Z množiny veřejnoprávních subjektů za takové pak nutno považovat veřejný ústav a veřejný podnik, veřejné fondy a veřejné nadace. Jejich společnými znaky jsou veřejný účel, zřizování státem, kreování jejich orgánů státem, jakož i státní dohled nad jejich činností“. Své závěry Ústavní soud následně rozvedl v nálezu ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06 (ve věci Letiště Praha), v němž uvedl, že pokud usilujeme „o vyřešení otázky, zda má ten který subjekt povahu veřejné instituce, je nutno přistoupit ke zkoumání jeho povahy. (...) Je tak třeba reflektovat skutečnost, že se v činnosti mnoha institucí prolínají aspekty soukromoprávní s veřejnoprávními a rozhodující pro kvalifikaci instituce jako

veřejné či soukromé potom je, které aspekty převažují. Zařazení zkoumané instituce pod instituci veřejnou či instituci soukromou tak musí vyplývat z „převahy“ znaků, jež jsou pro instituci veřejnou či soukromou typické. Lze si tak představit instituci, která kupříkladu v procesu svého vzniku (zániku) obsahuje soukromoprávní prvky, nicméně ostatní hlediska budou směřovat k závěru o její veřejnoprávní povaze. (...) Mezi relevantní hlediska pro určení, zda se jedná o instituci veřejnou či soukromou, patří tak dle přesvědčení Ústavního soudu nejen a) způsob vzniku (zániku) instituce (z pohledu přítomnosti či nepřítomnosti soukromoprávního úkonu), ale rovněž b) hledisko osoby zřizovatele (z pohledu toho, zda je zřizovatelem instituce jako takové stát či nikoli; pokud ano, jedná se o znak vlastní veřejné instituci), c) subjekt vytvářející jednotlivé orgány instituce (z toho pohledu, zda dochází ke kreaci orgánů státem či nikoli; jestliže ano, jde o charakteristický rys pro veřejnou instituci), d) existence či neexistence státního dohledu nad činností instituce (existence státního dohledu je přitom typická pro veřejnou instituci) a e) veřejný nebo soukromý účel instituce (veřejný účel je typickým znakem veřejné instituce). Prostřednictvím těchto kritérií je pak nutno zkoumanou instituci posuzovat a podle výsledku dojít k závěru o její veřejné či soukromé povaze.“

12. Z kritérií vymezených v ústavním nálezu ve věci „Letiště Praha“ vycházela dlouhodobě také judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky ze dne 29. 5. 2008, č. j. 8 As 57/2006 - 67, publ. pod č. 1688/2008 Sb. NSS, nebo ze dne 6. 10. 2009, č. j. 2 Ans 4/2009 - 94, publ. pod č. 1972/2010 Sb. NSS). Následně však Ústavní soud vydal nálezu ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1146/16 (ve věci „ČEZ“), ve kterém uvedl (bod 71 odůvodnění), že **„Povahu veřejné instituce ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím naopak v žádném případě nelze přiznat obchodní společnosti, jejíž postavení se řídí zákonem o obchodních korporacích (dříve obchodním zákoníkem), pokud by stát, územně samosprávný celek nebo jiný povinný subjekt podle zákona o svobodném přístupu k informacím nebyly jejími jedinými společníky, případně pokud by všichni její společníci nesestávali z těchto subjektů.“** (zvýraznění provedl krajský soud).
13. Nicméně v nálezu ze dne 2. 4. 2019, sp. zn. II. ÚS 618/18 konstatoval odlišný senát Ústavního soudu v bodě 17 odůvodnění, že by i nadále měl platit právní názor, podle kterého je veřejnou institucí i taková společnost, u níž převažují znaky typické pro veřejné instituce (zejména převažuje majetková účast státu nebo veřejnoprávní korporace). Nutno dodat, že druhý senát Ústavního soudu takto rozhodl poté, kdy neprošel jeho návrh postoupený plénu Ústavního soudu k zaujetí stanoviska podle § 23 zákona číslo 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Ústavním soudu“). V tomto návrhu prezentoval druhý senát odlišný názor oproti nálezu vyjádřenému ve věci „ČEZ“ a podstata jeho navrhovaného stanoviska spočívala v právní větě: **„Veřejnou institucí z hlediska základního práva na přístup k informacím je taková právnická osoba, v níž má stát nebo jiná veřejnoprávní korporace většinovou majetkovou účast.“** Pro tento návrh stanoviska však při hlasování pléna ÚS dne 19. 2. 2019, sp. zn. Pl. ÚS-st. 46/18, nevyslovila hlas potřebná většina soudců, pročež stanovisko nebylo přijato. Druhý senát Ústavního soudu následně dokončil řízení o ústavní stížnosti, přičemž konstatoval přesvědčení o obsahovém rozporu v rámci nálezové judikatury Ústavního soudu s tím, že nezbylo než s citovanou nálezovou judikaturou pracovat „emancipovaně“ a zvážit, který právní názor převažuje a který bude v dalším řízení sledovat. Uzavřel přitom, že pokud by se chtěl čtvrtý senát při rozhodování ve věci „ČEZ“ odchýlit od právního názoru vyjádřeného v nálezu ve věci „Letiště Praha“, musel by aktivovat sjednocující mechanismus pléna podle § 23 zákona

o Ústavním soudu. Protože se tak nestalo, měl zřejmě za to, že nadále má platit právní názor vyslovený shora.

14. Krajský soud po posouzení shora uvedeného judikatorního vývoje dospěl k závěru, že se rozhodovací praxe dosud definitivně neodklonila od definičních kritérií charakterizujících veřejné instituce, vymezených v ústavním nálezu ve věci „Letiště Praha“ a v navazující judikatuře Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu a za veřejnou instituci pro účely § 2 odst. 1 informačního zákona lze nadále považovat i ty subjekty, u kterých převažují veřejnoprávní prvky. Uvedený závěr činí krajský soud i při vědomí, že druhý senát Ústavního soudu hodnotil akciovou společnost, ve které byl stát 100 % akcionářem, což není shodný případ s projednávanou věcí, ve které má územní samosprávný celek účast „toliko“ o velikosti 99,23 %. Podle zjištění krajského soudu se totiž judikatorní vývoj neustálil na požadavku, že pouze 100 % majetková účast státu (veřejnoprávní korporace) v obchodních korporacích může vést k jejich právní kvalifikaci coby veřejných institucí a pokud u nich převažují veřejnoprávní znaky, jedná se podle přesvědčení krajského soudu o povinný subjekt přesto, že stát či veřejnoprávní korporace nejsou jejími jedinými společníky (akcionáři). Nadto připuštění opačného názoru, tj. že by i minimální účast „neveřejného“ subjektu (zde 0,77 %) v obchodní korporaci vylučovala bez dalšího její podřazení pod režim povinných subjektů podle informačního zákona, by mohla vést k jeho snadnému obcházení (jakkoliv se v této věci nic takového z obsahu spisu nepodává). Proto krajský soud vyšel ze závěru, že rozhodující je převaha kritériálních znaků charakteristických pro veřejné či soukromé subjekty a zabýval se tím, jaké z těchto znaků u žalované převažují.
15. Pokud jde o první dva znaky, tedy o způsob vzniku a hledisko osoby zřizovatele, tak není sporu o tom, že při vzniku žalované veřejnoprávní prvek přítomen nebyl. Jak krajský soud ověřil z veřejné části obchodního rejstříku, včetně sbírky listin, která je jeho součástí, žalovaná společnost byla založena ve formě akciové společnosti dne 15. 4. 1999 soukromoprávním úkonem a jejím jediným zakladatelem byla společnost Slezský FC Opava s.r.o. bez účasti veřejných subjektů. V průběhu doby se stalo město Opava majoritním akcionářem a v rozhodném období vlastnilo akcie o hodnotě 99,23 % základního kapitálu společnosti. To platilo jak v době, za kterou jsou informace požadovány (od roku 2014 do 9. 1. 2017), tak v době rozhodování žalované a nebylo zjištěno, že by ke dni rozhodování krajského soudu došlo v tomto směru k jakékoliv změně. Statutární město Opava coby veřejnoprávní korporace tak má z titulu velikosti svého podílu ve společnosti žalované nepochybně zásadní vliv na tvorbu orgánů žalované (představenstva a dozorčí rady) a stejně tak hospodaření žalované podléhá veřejnoprávnímu dohledu. Pojem „státní (veřejný) dohled“, coby jeden z definičních znaků veřejných institucí není přitom vykládán nutně jako vrchnostenská kontrola veřejnou mocí, ale jako dohled, který může konkrétní subjekt (zde statutární město Opava) vykonávat ve vztahu ke konkrétnímu subjektu (zde žalovaná), a to i na základě předpisů soukromého práva (zde zákona číslo 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „z. o. k.“). Statutární město Opava vykonává přímý dohled na valné hromadě žalované akciové společnosti a dále prostřednictvím valnou hromadou volených orgánů společnosti (srov. zejména § 415, § 421, § 438, nebo § 448 z. o. k.). Pokud jde o účel žalované, tak přestože žalovaná má v živnostenském rejstříku zapsanou řadu činností, tak jak vyplývá ze správního spisu, veškeré její činnosti, resp. alespoň jejich převážná většina, souvisí

s provozováním fotbalového klubu. Podle zápisů z jednání představenstva žalované a její dozorcí rady, které jsou součástí správního spisu, byly na všech zasedáních projednávány výhradně záležitosti související s provozem opavského fotbalového klubu (přestupy hráčů, smlouvy s hráči, trenéry, či jinými funkcionáři, péče o mládež, zajišťování reklamních partnerů, investice, opravy a údržba areálu stadionu, organizace fotbalových utkání apod.). Tomu odpovídá také obsah žalobcem předložené výroční zprávy žalované za období od 1. 7. 2015 do 30. 6. 2016 (jejíž pravost ověřil krajský soud ze sbírky listin), která se rovněž týká výhradně fotbalu a žalovaná v ní mimo jiné akcentuje výchovu mládeže (žalovaná podle výroční zprávy provozuje veškeré mládežnické kategorie od dorostenců až po přípravku U6), včetně péče o talenty. Podle přesvědčení krajského soudu právě péče o mládež tvoří významný veřejný prvek v její činnosti. Nicméně ani provozování vrcholového fotbalu nelze považovat za ryze soukromou záležitost. Fungování fotbalových klubů tvoří součást prezentace města, pořádání fotbalových utkání vždy patří mezi významné události ve městě a slouží k uspokojování pasivních sportovních a kulturních zájmů obyvatel (nejen) příslušné obce. Fanouškovská základna taky patří mezi další prvky, které výroční zpráva výslovně zdůrazňuje. O spojení vrcholového fotbalu (jakož i jiných populárních sportovních odvětví) s místní samosprávou svědčí také veřejně známá skutečnost, že sportovní kluby v České republice jsou velice často podporovány příslušnou obcí (městem, krajem). Ke stejnému závěru o veřejném účelu při provozování fotbalu ve městě dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 5. 2008, č. j. 8 As 57/2006 – 73, při posuzování společnosti FC Hradec Králové, a.s. coby povinného subjektu podle informačního zákona. Na základě výše uvedených úvah dospěl krajský soud k závěru, že u společnosti žalované převažují veřejnoprávní prvky, byť se zjevně jedná o případ hraniční. Krajský soud přihlédl v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. především ke stavu v době rozhodování žalované, kdy statutární město Opava s ohledem na velikost akcionářského podílu žalovanou fakticky ovládalo, a to se všemi právními následky, které z toho plynou, a to např. na kreaci jednotlivých orgánů žalované společnosti, dohled nad její činností a naplňování veřejných cílů podle § 2 zákona o obcích. Krajský soud uzavírá, že žalovaná je povinným subjektem podle § 2 odst. 1 informačního zákona, má tak při vyřizování žádostí podle uvedeného zákona postavení správního orgánu ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a přezkoumání jejího postupu při vyřizování žádostí o informace podléhá soudnímu přezkumu ze strany správních soudů.

16. Dále se krajský soud zabýval tím, zda žaloba obsahuje veškeré povinné náležitosti, a to s přihlédnutím k námitkám žalované, které v rámci svého vyjádření uplatnila. Náležitosti žaloby proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 s. ř. s. stanoví § 37 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 71 odst. 1 s. ř. s. V projednávané věci nejsou pochybnosti o tom, že žaloba obsahuje náležitosti stanovené v § 37 odst. 3 s. ř. s. (je zřejmé, čeho se žaloba týká, kdo ji činí, proti komu směřuje, co se navrhuje, je podepsána a datována) a § 71 odst. 1 písm. a), c), e) a f) téhož zákona (žaloba obsahuje označení napadeného rozhodnutí, den jeho doručení, je zřejmé, že žalobce napadá rozhodnutí v celém rozsahu, označuje důkazy k prokázání svých tvrzení a žaloba obsahuje také návrh výroku rozsudku). Sporné je, zda žaloba obsahuje žalobní body v rozsahu předpokládaném v § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Uvedení žalobních bodů je nepochybně jednou z podstatných náležitostí žaloby. Ze žalobních bodů musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Nejvyšší správní soud ustáleně konstatuje, že pojem „žalobní bod“ je nutno vykládat způsobem ve prospěch žalobce

extenzivním. Jen tak lze naplnit ústavní požadavek řádného přístupu k soudní ochraně před rozhodnutím veřejné správy ve smyslu čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu pak v rozsudku ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, uvedl, že za žalobní bod je nutné považovat každé vyjádření žalobce „z něhož byt i jen v nejhrubších obrysech lze dovodit, že napadené správní rozhodnutí z určitého důvodu považuje za nezákonné. Jinými slovy, náležitost žaloby dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je splněna, pokud jsou z tvrzení žalobce seznatelné skutkové děje a okolnosti individuálně odlišitelné od jiných ve vztahu ke konkrétnímu případu žalobce, jež žalobce považoval za relevantní ve vztahu k domnělé nezákonnosti správního rozhodnutí; právní důvody nezákonnosti (či nicotnosti) napadeného správního rozhodnutí pak musí být tvrzeny alespoň tak, aby soud při aplikaci obecného pravidla, že soud zná právo, mohl dostatečně vymezit, kterým směrem, tj. ve vztahu k jakým právním předpisům bude směřovat jeho přezkum.“ Podle přesvědčení krajského soudu vylíčení žalobních bodů ze strany žalobce odpovídá nárokům, které na žalobní body klade soudní judikatura a jím vylíčené žalobní námitky jsou projednatelné a umožňují krajskému soudu, aby v jejich mezích napadené rozhodnutí přezkoumal. Žalobce rozdělil žalobní námitky do dvou základních žalobních bodů. V prvním z nich se zabývá povahou žalované coby povinným subjektem podle informačního zákona, ve druhém pak povinností žalované poskytnout mu informace v úplné podobě. Zejména ve druhém okruhu žalobce konkrétně polemizuje se závěry žalované, jimiž odůvodnila neposkytnutí informací s odkazem na ochranu osobních údajů a obchodního tajemství a jeho námitky zcela nepochybně odpovídají nárokům kladeným na žalobní body podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

17. Krajský soud následně přistoupil k věcnému projednání žaloby a za tím účelem zjišťoval rozhodující skutečnosti ze správního spisu. Z něj se podává, že žalobce podal dne 9. 1. 2017 žádost žalované o poskytnutí informací, a to konkrétně o: i) zápisy z jednání jejího představenstva a dozorčí rady za období od 1. 1. 2016 do dne podání žádosti (9. 1. 2017), ii) soupis všech faktur vystavených a přijatých žalovanou za účetní období 2014/2015 a iii) soupis všech faktur vystavených a přijatých žalovanou za účetní období 2015/2016. Žalovaná dopisem ze dne 6. 2. 2017 informovala primátora statutárního města Opava o podání žádosti a sdělila mu svůj výklad (opřený o stanovisko právní poradny Svazu měst a obcí), podle kterého má zastupitel právo na poskytnutí tak rozsáhlých informací pouze tehdy, pokud se jedná o společnost, kterou město založilo nebo zřídilo, což není případ žalované, ve které město Opava nevlastní ani 100 % akcií. Žalovaná v dopise dále uvedla, že přestože se nepovažuje v tomto směru za povinnou osobu, tak z důvodu smírného vyřešení celé věci a vstřícného postoje je ochotna požadované informace zpřístupnit. Protože však žalobce požaduje informace týkající se osobních údajů a dále informace, které žalovaná považuje za součást svého obchodního tajemství, tak některé údaje začernila. Současně žalovaná informovala primátora města, že požadované listiny zasílá na adresu zástupce žalobce. Součástí spisové dokumentace jsou dále soupisy faktur za požadovaná období, jednotlivé zápisy z jednání představenstva a dozorčí rady žalované, u kterých jsou některé informace zneprístupněny (začerněny). Žalobce podal dne 13. 2. 2017 stížnost s odkazem na § 16a informačního zákona, ve které namítal, že žalovaná informační povinnost nesplnila ani dosud o jeho žádosti nerozhodla. Žalobce s poukazem na stanovisko Ministerstva vnitra namítal, že se při vyřizování žádosti zastupitele nepoužije hmotněprávní úprava omezení práva na informace podle § 7 až § 11 informačního zákona. Žalovaná následně vydala dne 17. 12. 2017 rozhodnutí podle § 16a odst. 5 informačního

zákonu, kterým žádost žalobce odmítla. V odůvodnění rozhodnutí žalovaná zopakovala svůj názor, že zastupitel má právo na poskytnutí tak rozsáhlého souboru informací pouze tehdy, pokud se jedná o společnost, kterou město založilo nebo zřídilo, což v případě žalované splněno nebylo, protože město Opava nejen že žalovanou nezřídilo ani nezaložilo, ale ani není jejím 100 % vlastníkem. Dále se v odůvodnění uvádí, že žalovaná v rámci smírného a vstřícného gesta žalobci požadované listiny poskytla, ale s ohledem na ochranu osobních údajů a obchodního tajemství některé údaje začernila. Žalovaná v odůvodnění rozhodnutí dále vyjádřila obavy z poskytnutí informací vně města, k čemuž již v minulosti došlo. Závěrem žalovaná uvedla, že z žádosti není zřejmé, zda zastupitel (žalobce) požaduje dané informace pro rozhodovací a kontrolní činnost, tedy pro nakládání uvnitř města a jeho žádost považuje za zjevně neurčitou a nesrozumitelnou. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce odvolání. V jeho podstatné části předkládal argumenty pro to, že žalovaná má postavení povinného subjektu jak podle zákona o obcích, tak podle informačního zákona. Dále zdůrazňoval, že žádost o informace podal jako člen zastupitelstva a zákon o obcích nedává žalované možnost odepřít členu zastupitelstva požadované informace. O odvolání žalobce rozhodlo představenstvo žalované napadeným rozhodnutím. Představenstvo žalované vyslovilo nesouhlas s názorem žalobce o neomezeném právu zastupitele na informace s tím, že má právo pouze na ty informace, které se vztahují k rozhodovací pravomoci zastupitelstva. Požadované informace se však netýkají pravomoci zastupitelstva, ale rady města, která podle § 102 odst. 2 zákona o obcích plní úkoly zakladatele či zřizovatele vůči právnickým osobám. V takovém případě je podle představenstva žalované nutné chránit údaje týkající se obchodního tajemství a osobních údajů. Představenstvo žalované zdůraznilo, že žalovaná působí v oblasti profesionálního fotbalu a údaje týkající se jednotlivých hráčů a trenérů jsou zcela klíčové a využívají se v rámci konkurenčního boje. Napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 8. 3. 2017.

18. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení, které předcházelo jeho vydání v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. O věci rozhodl krajský soud bez nařízení jednání podle § 76 odst. 1 s. ř. s., protože v napadeném rozhodnutí shledal vady, které mají za následek jeho nepřezkoumatelnost.
19. Za stěžejní pro právní posouzení věci lze považovat dva žalobní body. V prvním z nich žalobce namítal, že žalovaná má postavení povinného subjektu, ve druhém protestoval proti neposkytnutí informací s odkazem na ochranu osobních údajů a obchodního tajemství, přičemž namítal, že coby zastupitel obce (majoritního akcionáře) má právo na poskytnutí všech požadovaných informací.
20. Pokud jde o první žalobní bod, tak ten již byl vyřešen v rámci posuzování procesních podmínek řízení a krajský soud zcela odkazuje na již vyslovené závěry o postavení žalované coby povinného subjektu podle § 2 odst. 1 informačního zákona.
21. Také druhý žalobní bod byl již částečně posuzován výše, a to při hodnocení vzájemného vztahu mezi právem zastupitele na informace podle zákona o obcích a obecného práva na informace podle informačního zákona. V již citovaném rozsudku ze dne 11. 4. 2018, č. j. 4 As 7/2018 – 48, Nejvyšší správní soud uzavřel, že pro posouzení toho, zda má žadatel právo domáhat se požadovaných informací v režimu informačního

zákonu je podstatné, zda na ně nedopadá některá z výluk uvedených v informačním zákoně, mj. i výluka týkající se ochrany obchodního tajemství dle § 9 téhož zákona. Nepovažoval přitom za podstatné, že žadatel je zastupitel a své právo na poskytnutí požadovaných informací dovozuje z § 82 zákona o obcích. Krajský soud názor prezentovaný v citovaném rozsudku sdílí.

22. Podle § 9 odst. 1 informačního zákona pokud je požadovaná informace obchodním tajemstvím, povinný subjekt ji neposkytne. Podle druhého odstavce se však nepovažuje za porušení obchodního tajemství poskytnutí informace o rozsahu a příjemci veřejných prostředků. Informační zákon nevymezuje, co se rozumí obchodním tajemstvím a jeho znaky byly v době podání žádosti žalobce, jakož i v době rozhodování žalované a jejího představenstva, definovány v § 504 zákona číslo 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. z.“). Podle uvedeného zákonného ustanovení „obchodní tajemství tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení“. K otázce neposkytnutí informace s odkazem na obchodní tajemství podle citovaného § 9 odst. 1 informačního zákona existuje bohatá judikatura správních soudů, ze které mimo jiné vyplývá, že pokud povinný subjekt zamýšlí dotčené ustanovení aplikovat a odmítnout na jeho základě žádost o informace, je povinen se s existencí a povahou všech znaků odpovídajícím způsobem vypořádat v odůvodnění rozhodnutí o odmítnutí (části) žádosti o informace. Proto závěr povinného subjektu o odmítnutí žádosti z důvodu omezení práva na informace spočívajícího v tom, že požadovaná informace je obchodním tajemstvím, musí být v rozhodnutí povinného subjektu náležitě zdůvodněn (srov. závěry vyslovené v rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 3. 2008, čj. 7 As 24/2007 -106, nebo ze dne 9. 12. 2004, čj. 7 A 118/2002 - 37, publ. pod č. 654/2005 Sb. NSS). Povinný subjekt tedy musí v odůvodnění svého rozhodnutí ve vztahu ke každé odepřené informaci objasnit, v čem spatřuje naplnění všech znaků legální definice obchodního tajemství. Z hlediska přezkoumatelnosti závěrů povinného subjektu soudem je proto naprosto nepostačující, jestliže povinný subjekt v rozhodnutí o odmítnutí žádosti toliko konstatuje existenci obchodního tajemství bránícího poskytnutí požadovaných informací, aniž blíže zdůvodní, na základě jakých zjištění tento závěr učinil. Dále považuje krajský soud za nutné zdůraznit, že obchodním tajemstvím mohou být pouze „informace“ ve smyslu § 3 odst. 3 informačního zákona. Jinak řečeno, předmětem ochrany obchodního tajemství ve smyslu § 9 odst. 1 tohoto zákona zásadně není určitý dokument (např. smlouva) jako celek, nýbrž toliko skutečnosti (informace) v dokumentu uvedené, které splňují pojmové definiční znaky stanovené zákonem. Uvedený závěr jednoznačně plyne např. z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2007, čj. 2 As 27/2007 - 87, a ze dne 31. 7. 2006, čj. A 2/2003 - 73, publ. pod 1469/2008 Sb. NSS.

23. Z výše uvedeného je zřejmé, že napadené rozhodnutí nemůže obstat. Z prvostupňového ani napadeného rozhodnutí především nevyplývá jednoznačně, které konkrétní informace žalovaná žalobci odmítla poskytnout s poukazem na ochranu obchodního tajemství a osobních údajů. Tato skutečnost není seznatelná z výroku potvrzeného prvostupňového rozhodnutí, kterým žalovaná odmítla žádost zcela (tj. nikoliv pouze ohledně některých informací), ale není zcela zřejmá ani z odůvodnění prvostupňového a napadeného rozhodnutí, ve kterých žalovaná a její představenstvo pouze

pašálně konstatovaly, že jsou povinny chránit údaje o odměnách hráčů a trenérů před konkurencí. Nadto žalovaná ani její představenstvo přezkoumatelným způsobem neodůvodnily, v čem konkrétně spatřují u jednotlivých neposkytnutých informací naplnění veškerých znaků, kterými je obchodní tajemství v § 504 z. o. k. definováno. Pouhé konstatování o potřebě chránit údaje o odměnách hráčů a trenérů před konkurencí je v tomto směru nedostatečné, neboť z něj nevyplývá naplnění všech zákonných znaků obchodního tajemství podle citovaného zákonného ustanovení. Obdobné platí pro ochranu osobních údajů, jejichž poskytnutí rovněž nelze pašálně odmítnout, jak to učinila žalovaná a její představenstvo, ale je třeba se zabývat splněním podmínek uvedených v § 8a informačního zákona ve vazbě na právní předpisy zabývající se ochranou osobních údajů, kterým byl v době rozhodování žalované zejména zákon číslo 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, platný do 23. 4. 2019, jež byl s účinností od 24. 4. 2019 nahrazen novým zákonem číslo 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů. Také v tomto směru jsou závěry žalované nedostatečné a nepřezkoumatelné.

24. Krajský soud z výše uvedených důvodů napadené rozhodnutí pro vady řízení spočívající v jeho nepřezkoumatelnosti podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), ve kterém jsou žalovaná a její představenstvo vázány právním názorem krajského soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Ve zbytku krajský soud o dalších návrzích žalobce nerozhodoval, protože pro výroky v navrhovaném znění nebyly splněny podmínky. Krajský soud předně nepřistoupil ke zrušení prvostupňového rozhodnutí, když ponechal na představenstvu žalované, jakým způsobem se s vytýkanými vadami vypořádá. Pokud jde o navrhované uložení povinnosti žalované poskytnout žalobci požadované informace, tak takový návrh sice má vskutku oporu v zákoně (viz § 16 odst. 4 informačního zákona), ale krajský soud mu protentokrát nevyhověl, protože v této fázi považuje za předčasné naříditi žalované požadované informace žalobci poskytnout. Podstata tohoto sporu spočívala v první řadě v rovině právní otázky postavení žalované jakožto povinného subjektu. Věcně se žalovaná a její představenstvo zabývaly odmítnutím informací pouze okrajově a ze shora uvedených důvodů nepřezkoumatelným způsobem, když není ani postaveno najisto, které konkrétní informace žalovaná žalobci odmítá poskytnout. Krajský soud proto ponechal na žalované (jejím představenstvu), aby se s ohledem na soudem učiněné právní závěry v dalším řízení zabývala charakterem požadovaných informací a rozhodla o žádosti v intencích informačního zákona. Její závěry pak mohou být za podmínek stanovených v zákoně podrobeny soudnímu přezkumu.
25. Vzhledem k tomu, že žalobce byl v řízení plně procesně úspěšný, má podle § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení. Při posuzování procesního úspěchu žalobce krajský soud nepřihlížel k tomu, že některým jeho žalobním návrhům nevyhověl. K výroku podle § 78 odst. 3 s. ř. s. a § 16 odst. 4 informačního zákona totiž soud přistupuje při splnění podmínek i bez návrhu a není proto v tomto směru vázán žalobním návrhem. Proto ve vztahu k těmto výrokům nelze hovořit o procesním úspěchu či neúspěchu žalobce (k této otázce srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. října 2017, č. j. 5 As 236/2016 – 104). Krajský soud proto uložil žalované povinnost nahradit žalobci zaplacený soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3 000 Kč, dále odměnu jeho advokáta podle vyhlášky číslo 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování

právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), za 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, seps žaloby) po 3 100 Kč podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu a hotové výdaje v paušální výši 600 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Protože zástupce žalobce doložil, že je plátcem DPH, jsou náklady právního zastoupení (6 800 Kč) navýšeny podle § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku odpovídající této dani ve výši 1 428 Kč. Uvedené náklady řízení v celkové výši 11 228 Kč je žalovaná povinna zaplatit žalobci k rukám jeho zástupce do 30 dnů od právní moci rozsudku. Platební místo vyplývá z přiměřeného (§ 64 s. ř. s.) použití § 149 odst. 1 zákona číslo 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) a lhůtu k zaplacení přisouzené náhrady nákladů řízení krajský soud prodloužil nad obecnou 3 denní lhůtu stanovenou v § 160 odst. 1 o. s. ř. na 30 dnů od právní moci rozsudku, protože rozsudky vydané v řízení podle s. ř. s. nabývají právní moci okamžikem doručení a obecná parční lhůta se v takovém případě jeví krajskému soudu jako nepřiměřeně krátká. Za další repliky ze dne 26. 5. 2017 a 19. 7. 2017 již krajský soud žalobci náhradu odměny advokáta a režijní paušál nepřiznal, protože se nejednalo o podání, která by bylo možné podřadit pod režim § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinná, co jí ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může se oprávněný domáhat nařízení výkonu rozhodnutí (exekuce).

Ostrava 29. dubna 2019

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu